

חוק חדלות פירעון ושיקול כלכלי

מטרת החוק

1. חוק זה נועד להסדיר את פירעון חובותיו של חייב שהוא יחיד או תאגיד, הנמצא או העלול להימצא במצב של חדלות פירעון, במטרה –
- (1) להביא ככל האפשר לשיקומו הכלכלי של החייב;
  - (2) להשיא את שיעור החוב שייפרע לנושים;
  - (3) לקדם את שילובו מחדש של חייב שהוא יחיד במרקם החיים הכלכליים.

חדלות פירעון

2. חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועד, בין אם מועד פירעונם הגיע ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, לרבות התחייבויות עתידיות ומותנות שלו, עולות על שווי נכסיו.

בקשה היחיד לממונה

104. (א) היחיד רשאי להגיש לממונה בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה – בקשת יחיד), בהתקיים כל אלה:
- (1) הוא נמצא בחדלות פירעון או שהצו יסייע כדי למנוע את חדלות פירעונו;

הודעה תשפ"א-2021

- (2) סך חובותיו עולה על 149,559.43 שקלים חדשים.

החלטת הממונה בבקשת יחיד

105. (א) מצא הממונה כי מתקיימים התנאים המנויים בסעיף 104(א), ייתן, בתוך 30 ימים ממועד הגשת בקשת היחיד, צו לפתיחת הליכים.
- (ב) לשם החלטתו לפי סעיף קטן (א), רשאי הממונה לעיין בדוח שהגיש היחיד לפי סעיף 104(ב)(2) ולקבל מידע, לרבות באופן מקוון, מהגורמים המנויים בסעיף 104(ב)(3), לפי הוראות אותו סעיף.
- (ג) סבר הממונה כי אין די במידע שבידו כדי לקבל החלטה בבקשת היחיד, רשאי הוא לדרוש מהיחיד מידע נוסף הדרוש לו לשם כך או לזמנו לדיון לפניו; דרש הממונה כאמור, ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים ממועד קבלת המידע או תום הדיון.

בקשת נושה לבית המשפט

109. (א) נושה רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה – בקשת נושה), אם היחיד נמצא בחדלות פירעון; הוכחת חדלות הפירעון של היחיד יכול שתיעשה באמצעות החזקה שבסעיף 110.
- (ב) נושה של חוב שטרם הגיע מועד פירעונו אינו רשאי להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים, אלא בהתקיים אחד מאלה:
- (1) היחיד פועל במטרה להונות את נושיו;
  - (2) היחיד פועל לגריעת נכס מנכסיו במטרה להבריחו מנושיו;

(3) היחיד לא יוכל לפרוע את החוב, ובלבד שמועד פירעון החוב חל בתוך שישה חודשים ממועד הגשת הבקשה.

חזקת חדלות פירעון בבקשת נושה הודעה תשפ"א-2021

110. (א) לעניין בקשת נושה, חזקה היא כי היחיד נמצא בחדלות פירעון בהתקיים אחד מאלה (בסעיף זה – חזקת חדלות פירעון):

(1) הנושה מסר ליחיד דרישה לתשלום חוב שסכומו עולה על 74,779.8 שקלים חדשים, כשהוא ערוך לפי טופס שקבע השר, ובה ציין כי אם לא ישולם החוב במועד הנקוב בדרישה, בכוונתו להגיש בקשה לפתיחת הליכים, והחוב לא שולם בתוך 45 ימים ממועד מסירת הדרישה, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) אין מחלוקת בתום לב על החוב ואין ליחיד זכות קיזוז או עילה אחרת שיש בה כדי להצדיק את אי-תשלום החוב;

(ב) הנושה הגיש את הבקשה לצו לפתיחת הליכים בתוך שלושה חודשים מהמועד שמסר ליחיד את דרישת התשלום;

(2) הנושה המציא ליחיד אזהרה לפי סעיף 7 לחוק ההוצאה לפועל או דרישת תשלום לפי סעיף 4 לפקודת המסים (גבייה), לתשלום חוב שסכומו עולה על 74,779.8 שקלים חדשים, והחוב לא שולם בתוך התקופה שנקבעה באזהרה או בדרישה;

(3) בית המשפט נתן פסק דין המורה ליחיד לשלם לנושה מגיש הבקשה סכום העולה על 74,779.8 שקלים חדשים ופסק הדין לא קיים, כולו או חלקו, בתוך 30 ימים ממועד המצאתו ליחיד או ממועד אחר שנקבע בפסק הדין, לפי המאוחר, ובלבד שאם פסק הדין קיים בחלקו – הסכום שנותר לתשלום עולה על 74,779.8 שקלים חדשים;

(4) בית הדין לעבודה נתן פסק דין המורה ליחיד לשלם לנושה מגיש הבקשה סכום העולה על 9,970.64 שקלים חדשים ופסק הדין לא קיים, כולו או חלקו, בתוך 30 ימים ממועד המצאתו ליחיד או ממועד אחר שנקבע בפסק הדין, לפי המאוחר, ובלבד שאם פסק הדין קיים בחלקו – הסכום שנותר לתשלום עולה על 9,970.64 שקלים חדשים.

(ב) בבקשה נושה המתבססת על חזקת חדלות פירעון יפרט הנושה אם נקט הליכי גבייה ואילו הליכים נקט, ומדוע אין די בהליכי גבייה כדי להביא לגביית החוב.

(ג) חזקת חדלות הפירעון ניתנת לסתירה בידי היחיד אם הוכיח כי אי-תשלום החוב אינו נובע מחדלות פירעונו.

(ד) (1) בחישוב סכום חוב העולה על 74,779.8 שקלים חדשים, לעניין התקיימות תנאי מהתנאים בפסקאות (1), (2) ו-(3) שבסעיף קטן (א), ניתן להביא בחשבון כמה חובות שמקורם בפסקה אחת או יותר מהפסקאות האמורות, בין של אותו נושה ובין של כמה נושים;

(2) בחישוב סכום חוב העולה על 9,970.64 שקלים חדשים, לעניין התקיימות התנאי בפסקה (4) שבסעיף קטן (א), ניתן

להביא בחשבון כמה חובות, בין של אותו נושה ובין של כמה נושים.

תוצאות צו לפתיחת הליכים

121. עם מתן צו לפתיחת הליכים –

- (1) נכסי קופת הנשייה יעמדו לפירעון חובות העבר של היחיד והוצאות הליכי חדלות הפירעון, בלבד;
- (2) לא ייפרעו חובות העבר של היחיד מנכסי קופת הנשייה אלא לפי הוראות חוק זה;
- (3) יוקפאו ההליכים נגד היחיד לפי הוראות פרק ה': הקפאת הליכים, לחלק ב', בשינויים המחויבים, ואם הוטלו הגבלות על היחיד במסגרת הליכי גבייה – ההגבלות בטלות;
- (4) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שהוטל על היחיד לפי סעיף 71 לחוק העונשין או לפי סעיף 129א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;
- (5) הממונה ימנה נאמן ליישום הליכי חדלות הפירעון של היחיד, לפי הוראות פרק ו': הנאמן – מינוי, תפקידו וסמכויותיו;
- (6) תחל תקופת ביניים עד למתן צו לשיקום כלכלי לגבי היחיד, כאמור בפרק ז': תקופת הביניים – ממתן צו לפתיחת הליכים עד מתן צו לשיקום כלכלי, שבמהלכה –
  - (א) יחולו על היחיד ההגבלות המנויות בסימן א': הגבלות, לפרק ז' לפי הוראות אותו סימן;
  - (ב) הנאמן יערוך בדיקה לעניין מצבו הכלכלי של היחיד, והנסיבות שהובילו למצבו לפי הוראות סימן ב': בדיקת מצבו הכלכלי של היחיד, לפרק ז'.

הקפאת הליכים נגד התאגיד

29. הקפאת הליכים נגד התאגיד משמעה כי –

- (1) לא יהיה ניתן לפתוח הליכי גבייה של חובות עבר נגד התאגיד או להמשיך בהליכי גבייה שטרם הושלמו; לעניין זה, יראו הליך גבייה כהליך שהושלם, לגבי נכסים – בקבלת מלוא התמורה בעד מכירתם בידי הנושה, ולגבי עיקול חוב – בתשלום החוב לנושה;
- (2) מימוש נכס מנכסי קופת הנשייה המשועבד בשעבוד קבוע וגיבוש שעבוד צף, שנעשו להבטחת פירעון חובות העבר של התאגיד, וכן העברת חזקה בנכס הכפוף לשיור בעלות מהתאגיד לבעל הנכס והחזקה בנכס שחלה לגביו זכות עיכון, יהיו כפופים למגבלות ולהוראות הקבועות בפרק ו': נושים בעלי זכויות פירעון מיוחדות, לחלק ד', והכול גם אם החלו הליכים כאמור לפני מתן הצו לפתיחת הליכים;

- (3) לא יהיה ניתן לשעבד נכס מנכסי קופת הנשייה לשם הבטחת פירעון חובות העבר של התאגיד או לבצע כל פעולה בנכס משועבד המקנה לשעבוד תוקף, לפי דין, כלפי צדדים שלישיים;
- (4) לא יהיה ניתן להטיל עיקול על נכס מנכסי קופת הנשייה; עיקול שהוטל על נכס כאמור לפני מתן הצו לפתיחת הליכים, למעט עיקול שדינו כדין משכון לפי סעיף 12א לפקודת המסים (גבייה) – בטל;
- (5) לא יהיה ניתן לפתוח או להמשיך בכל הליך משפטי נגד התאגיד, אלא באישור בית המשפט שנתן את הצו לפתיחת הליכים; אישור כאמור יינתן אם מצא בית המשפט כי מתקיימים טעמים מיוחדים שיירשמו, הנוגעים לטבעו או מורכבותו של ההליך המשפטי או לניהולו היעיל, שבשלהם ראוי לנהל את ההליך המשפטי בנפרד מהליכי חדלות הפירעון;
- (6) ממועד מתן הצו לא ייוספו לתשלום עונשי שהוא חוב עבר ריבית פיגורים, קנס פיגורים או כל תשלום דומה לזה שהתאגיד נדרש לשלם בשל אי-תשלום תשלומים שהוא חב בהם במועדם.

צו לשיקום כלכלי

161. (א) לאחר הגשת הצעת הממונה לפי סעיף 154, ולאחר שקיים דיון בהצעתו, יקבע בית המשפט, בהקדם האפשרי, בצו לשיקום כלכלי שייתן, תכנית לפירעון חובותיו של היחיד ולשיקומו הכלכלי.
- (ב) בצו לשיקום כלכלי יקבע בית המשפט, בין השאר, הוראות בעניינים אלה:

- (1) חובת התשלומים שתקבע בהתאם להוראות סימן ב': חובת תשלומים, ובכלל זה הוראות לעניין גובה התשלומים ותקופת התשלומים; ואולם אם מתקיימים ביחיד התנאים למתן הפטר לאלתר לפי סימן ג': הפטר לאלתר, יורה בית המשפט בצו לשיקום כלכלי על הפטר לאלתר של היחיד;
- (2) הנכסים שייכללו בנכסי קופת הנשייה בהתאם להוראות סעיף 164, ובהפטר לאלתר – בהתאם להוראות סעיף 167(ג);
- (3) אופן מימוש נכסי קופת הנשייה;
- (4) הגבלות כאמור בסימן א': הגבלות, לפרק ז' או חלקן, שיחולו על היחיד לתקופה שיורה בית המשפט, אם מצא כי הן נחוצות לשם הגנה על הנושים או כדי למנוע מהיחיד להגדיל את חובותיו; לעניין זה, חזקה כי ההגבלות נחוצות אם מתקיים לגבי החייב תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים כאמור בסעיף 163(ג)(1) עד (3);
- (5) הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד, אם מצא בית המשפט כי הנסיבות שהובילו לחדלות הפירעון מצביעות על כך שהכשרה כאמור תסייע לשיקומו הכלכלי; השר, באישור ועדת החוקה, יקבע הוראות לעניין קיום הכשרה כאמור;

תקופת התשלומים

163. (א) תקופת התשלומים תהיה שלוש שנים ממועד מתן הצו לשיקום כלכלי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי לקבוע, בצו לשיקום כלכלי, מטעמים שיירשמו, תקופת תשלומים קצרה משלוש שנים אם התקיימו לגבי היחיד נסיבות אישיות המצדיקות זאת.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי לקבוע, בצו לשיקום כלכלי, תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים אם מצא כי מתקיים אחד מאלה:

(1) בהליכי חדלות הפירעון, היחיד עשה אחד מאלה:

(א) נהג בחוסר תום לב, במטרה לנצל לרעה את ההליכים;

(ב) לא שיתף פעולה עם הנאמן או הממונה;

(ג) הפר את ההגבלות שהוטלו עליו באופן שהיה עלול לפגוע בהליך חדלות הפירעון;

(2) ליחיד חוב שמתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) הוא נוצר מהתחייבות או מהתקשרות בעסקה בהיקף משמעותי שביצע היחיד בעת שידע או שהיה עליו לדעת כי יש סיכוי גבוה שלא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו;

(ב) הוא נוצר מהזנחה חמורה בניהול ענייניו הכלכליים של היחיד, שנעשתה בחוסר תום לב;

(ג) מקורו בחובת תשלום פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין;

(3) היחיד ביצע פעולה כאמור בסעיפים 219 עד 221 במטרה להעדיף נושה על פני נושים אחרים, לגרוע נכסים מקופת הנשייה או להבריח נכסים;

(4) ניתן לגבי היחיד צו לפתיחת הליכים אחר בשבע השנים שקדמו לתחילת הליכי חדלות הפירעון.

(ד) מצא בית המשפט כי מתקיים תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים כאמור בסעיף קטן (ג)(1) עד (3), בשל מעשה של היחיד שנעשה בנסיבות חמורות או בחוסר תום לב, רשאי הוא לקבוע תקופת תשלומים שאינה קצובה בזמן.

(ה) מצא בית המשפט כי מתקיימות לגבי היחיד נסיבות כלכליות מיוחדות וחריגות שבשלהן אין זה צודק לקבוע תקופת תשלומים של שלוש שנים בלבד, וכי תקופה זו אינה מביאה לאיזון הראוי בין זכות הנושים לפירעון חובם ובין הצורך בשיקומו הכלכלי של היחיד, רשאי הוא לקבוע תקופת תשלומים ארוכה יותר גם אם לא מתקיימים התנאים שבסעיף קטן (ג).

סמכות מקומית

בקשה היחיד לממונה

104. (א) היחיד רשאי להגיש לממונה בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה – בקשת יחיד), בהתקיים כל אלה:

(1) הוא נמצא בחדלות פירעון או שהצו יסייע כדי למנוע את חדלות פירעונו;

הודעה תשפ"א-2021

(2) סך חובותיו עולה על 149,559.43 שקלים חדשים.

(ב) לבקשה יצרף היחיד את אלה:

(1) תצהיר, בטופס שקבע השר, כי מתקיימים בו התנאים להגשת הבקשה;

(2) דוח הכולל את הפרטים שלהלן לגבי השנתיים שקדמו למועד הגשת הבקשה, כשהוא ערוך לפי טופס שקבע השר מאומת בתצהיר הנתמך במסמכים:

(א) פרטים לעניין נכסיו, הכנסותיו, הוצאותיו, חובותיו והתחייבויותיו, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו, ערובות שנתן, ופרטי זהותם של נושיו ושל מי שיש לו חוב ליחיד;

(ב) תביעות והליכי גבייה שהוא מנהל או המתנהלים נגדו;

(ג) מקצועו והשכלתו;

(ד) פרטים הידועים לו לעניין נכסיהם של בן זוגו, ילדיו הקטינים וכן ילדיו הבגירים שפרנסתם עליו, הכנסותיהם, הוצאותיהם, חובותיהם והתחייבויותיהם, לרבות פרטי חשבונות הבנק של בן זוגו;

(3) כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע בעניינים ומהגורמים כמפורט להלן:

(א) מידע לעניין כתובתו, נכסיו, חובותיו, גובה הכנסתו ומקורות הכנסתו – מכל גורם לרבות גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, אך למעט גוף המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה ורשות המסים בישראל;

(ב) מידע לעניין מצבו הכלכלי ולעניין יציאותיו מישראל וכניסותיו לישראל – מכל גורם המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה בעניינים המפורטים בטור ב' שלצדו.

(ג) בדוח כאמור בסעיף קטן (ב)(2), רשאי היחיד לציין פרטי מידע מסוימים כפרטי מידע המכילים מידע אישי רגיש בעניינו שהוא מבקש לא יימסרו לעיון הנושים, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 107(ב).

(ד) בקשת היחיד תוגש לממונה במחוז שבו הוא מתגורר או שבו נמצא מקום עסקו העיקרי או נמצאים נכסיו, ובהעדר מחוז כאמור – בירושלים, וניתן להגישה גם באופן מקוון; לעניין זה, "מחוז" – בהתאם לאזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.